

Societat | Actualitzat el 08/11/2020 a les 20:24

Tres acusats, llargues penes de presó i moltes preguntes per respondre: els atemptats del 17-A, a judici

Mohammed Houli Chemlal, Driss Oukabir i Said Ben Lazza, els tres únics supervivents de la cèl·lula de Ripoll, s'enfronten al procés que disseccionarà l'acció terrorista del 2017

Víctimes i familiars en l'ofrena floral davant del mural de Joan Miró a la Rambla. | Sergi Càmara

Fa tres anys la Covid-19 ni tan sols existia i a Catalunya tothom es preguntava si hi hauria urnes el dia 1 d'octubre, quan el Govern assegurava que s'havia de celebrar un referèndum. El 17 d'agost, però, ho va sacsejar tot. Poc abans de les cinc de la tarda, una furgoneta blanca conduïda pel jove Younes Aboyaqoub es llançava Rambla avall i matava 15 persones. Mentre fugia, va acabar amb la vida d'una persona més a la Zona Universitària. Aquella matinada, a Cambrils, cinc membres més de la cèl·lula terrorista eren abatuts per la policia. Poc després, els Mossos localitzaven i acabaven amb la vida d'Aboyaqoub. Tres anys més tard, els atemptats de Barcelona i Cambrils arriben a judici a l'Audiència Nacional.

En tot aquest temps, ha sobrevolat la sensació de poc interès per aprofundir en els fets, com demostra el fet que PP, PSOE i Ciutadans han bloquejat sistemàticament les comissions d'investigació del Congrés per escutar els incidents. Al Parlament sí que s'ha pogut crear aquesta

comissió, però sense la presència de les principals autoritats espanyoles, que s'han negat a aportar-hi informació. Paral·lelament, s'ha dut a terme la instrucció, que es va tancar a principis d'any. El jutge José Luis Calama ha enviat a judici tres suposats membres de la cèl·lula: Mohammed Houli Chemlal, Driss Oukabir i Said Ben Lazza. Repassem a continuació les preguntes bàsiques per encarar el judici, que començarà dimarts.

1. Qui són els acusats?

Els acusats són els tres supervivents de la cèl·lula de Ripoll. Mohammed Houli Chemlal (Melilla, 1996) va resultar ferit a l'explosió d'Alcanar i va ser detingut just després. És l'únic que té nacionalitat espanyola. Se l'acusa d'integració a organització terrorista, fabricació i tinença d'explosius i d'estralls en grau de temptativa. Driss Oukabir és germà de Moussa Oukabir, que abatut pels Mossos a Cambrils la nit la matinada del 18 d'agost, i se l'acusa del mateix que al seu company Mohammed. La seva família no era especialment religiosa, com apunta la periodista Anna Teixidor al llibre *Sense por de morir* (Pòrtic). Per últim, Said Ben Lazza (Marroc, 1993) va ser detingut a Vinaròs i és el responsable d'haver facilitat el vehicle de feina i la documentació per adquirir materials per fer explosius. Se l'acusa de col·laboració a organització terrorista.

2. Per quins delictes se'ls jutja?

A mitjans de juliol l'Audiència Nacional va acordar l'obertura de judici oral contra els tres acusats. En la interlocutòria, la sala penal va confirmar els delictes inclosos pel jutge instructor en l'escrit de processament: integració en organització terrorista, fabricació, tinença i dipòsit d'explosius, i delictes d'estralls en grau de temptativa. Tot això sense limitar que les acusacions puguin acusar-los d'estralls terroristes consumats i assassinats en temptativa o lesions de caràcter terrorista per l'acumulació d'explosius a Alcanar per preparar assassinats encara més massius. Algunes acusacions particulars -com la que exerceix l'advocat Jaume Alonso Cuevillas- han criticat que no es permeti jutjar els integrants de la cèl·lula per un delictes d'assassinat i que no s'aprofundeixi en la relació entre l'imam de Ripoll i el CNI.

[noticia]207225[/noticia]

3. A quines penes de presó s'enfronten?

La Fiscalia demana penes d'entre 8 i 41 anys de presó per als tres acusats. Concretament, per a Mohamed Houli, únic supervivent de l'explosió d'Alcanar, el fiscal demana una pena de presó de 41 anys. Per a Driss Oukabir, germà d'un dels terroristes morts, en demana 36 i per a Said Ben Lazza en sol·licita 8 per col·laborador. Cap dels tres va participar de manera directa en els atemptats, però hi tenen responsabilitat en major o menor mesura. També demana la condemna a les costes proporcionals i en matèria de responsabilitat civil, demana que Houli i Oukabir indemnitzin els ferits per la segona explosió que hi va haver a la casa d'Alcanar durant el desenrunament, però no a les víctimes de la Rambla o Cambrils. En concret, els demana 229.281 euros.

La Generalitat sol·licita penes de 8 a 44 anys de presó. L'acusació de la Generalitat atribueix a Mohamed Houli Chemal i a Driss Oukabir el delictes de pertinença a organització terrorista i en demana 12 anys de presó; de tinença i fabricació d'explosius, 15 anys; d'estralls terroristes, 14, i de lesions per imprudència greu, 3. Per a Said Ben Lazza demana 8 anys de presó per un delictes de col·laboració amb organització terrorista. Com la Fiscalia, la Generalitat no demana per ara penes per delictes d'assassinat, tot i que no descarta canviar aquesta petició al final del judici si durant la vista "sorgeixen elements que possibilitin un increment de les penes i els delictes".

L'Ajuntament de Barcelona eleva les penes de Chemal i Oukabir fins als 95 i 90 anys de presó, respectivament. Els hi imputa, a més dels delictes abans mencionats, un delictes de lesions a les 26 persones ferides a l'explosió d'Alcanar i a la posterior deflagració que hi va haver durant les tasques de desenrunament. Per a Ben Lazza, l'Ajuntament demana 8 anys de presó.

Al judici, l'advocat Jaume Alonso-Cuevillas exercirà d'acusació particular en representació de Javier Martínez, el pare del Xavi, el nen de tres anys mort a la Rambla. Aquesta part considera els acusats responsables penals dels assassinats d'aquell dia i demana presó permanent revisable per a dos d'ells, Chemal i Oukabir. Vista com ha anat la instrucció del cas, l'advocat té poques esperances dipositades en el judici a l'Audiència Nacional. "El judici tindrà poc recorregut, però tenim la vista posada a acudir a jurisdiccions estrangeres", explicava Cuevillas en una entrevista a **NacióDigital**. (<https://www.naciodigital.cat/noticia/207225/jaume-alonso-cuevillas-espanya-no-intentat-esbrinar-ho-tot-sobre-17-a?rlc=an>)

4. Què argumenta la Fiscalia?

La Fiscalia considera que Houli formava part de la cèl·lula terrorista de joves de Ripoll articulada a l'entorn de l'imam Abdelbaki Es Satty, el presumpte cervell de la trama i li demana la pena més alta, de 41 anys de presó. Segons l'escrit d'acusació, Houli, únic supervivent de l'explosió d'Alcanar, va participar activament en la planificació dels atemptats i en el trasllat dels materials explosius a la finca. Considera provat també que va tenir un paper en la fabricació dels explosius i els artefactes.

A Driss Oukabir, per a qui demana 36 anys de presó, la Fiscalia l'acusa dels mateixos delictes i considera provat que es va integrar a la cèl·lula terrorista a mitjans del 2017 i que va estar la casa d'Alcanar. Segons la Fiscalia consten diversos missatges i converses amb el seu germà Moussa i trucades d'Abouyaaqoub. Oukabir va llogar una segona furgoneta i el dia dels atemptats va mantenir converses amb el seu germà, que li recriminava que no estava "preparat".

A Iazza l'acusa de col·laboració amb organització terrorista i li demana 8 anys de presó per deixar una furgoneta a un dels membres de la cèl·lula sabent que l'havia d'utilitzar per transportar-hi explosius. En concret, la Fiscalia considera provat que Said Ben Iazza va fer-ho "amb la finalitat de fer-se amb els precursors necessaris per a l'elaboració de substàncies explosives".

5. Què diuen les víctimes?

Entre les acusacions populars hi ha l'Associació 11-M i l'Associació de Víctimes del Terrorisme, que acusen també per assassinat a banda dels altres delictes. Demanen més de 2.000 anys de presó i presó permanent revisable per a Houli i Oukabir. Com a acusació particular, que representen la majoria de víctimes i ferits, hi ha el sindicat USPAC i també la família del Xavi, el nen mort de Rubí. En aquest cas, es demanen més de 5.000 anys de presó i presó permanent revisable. En el cas de Cuevillas, que representa la família del Xavi, planteja també la responsabilitat de l'Estat pel paper d'Es-Satty com a confident del CNI. En una entrevista a aquest diari, l'advocat i diputat de JxCat al Congrés era molt crític amb la instrucció de la causa i no descartava buscar justícia a instàncies judicials europees.

Segons ell, la investigació s'ha tancat en fals amb moltes preguntes per resoldre, i amb evidències d'una manca de voluntat per part de la justícia espanyola d'aprofundir en els fets i saber tota la veritat. "Espanya no ha intentat esbrinar-ho tot sobre els atemptats", constata a l'estiu l'advocat. Al judici, diu, no s'hi jutjarà els tres supervivents de la cèl·lula terrorista per l'assassinat de 16 persones a la Rambla de Barcelona, i tampoc s'aprofundirà en els vincles entre Abdelbaki Es Satty i el CNI i en demostrar si l'imam de Ripoll va morir a l'explosió d'Alcanar.